

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

Dialogus De Bello Sacro. Fragmentum.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

DIALOGUS

DE

BELLO SACRO,

Fragmentum.

PER

FRANCISCUM BACONUM

Baronem de Verulamio, Vice-Comitem S. Albani.

AD REVERENDISSIMUM IN CHRISTO PATREM,

Lancelotum Andrevves Episcoporum Wintoniensem,

REGIÆ MAJESTATI

à Sanctioribus Consiliis.

Reverende Præful;

Inter Consolationes, haudquaquam minima est, si quis sibi aliorum Calamitates representet, quæ cum suis conformitatem habeant. Exempla enim penetrant magis, quàm Argumenta; Quin etiam illud nobis innuunt, quod Scriptura in Solatium adducit; Nil novi nobis accidisse. Afficiunt autem Exempla et magis, quod propius ad similitudinem Rerum nostrarum accedunt: Multoque adhuc magis, si Fortuna illor non levius multarit, qui nobis ipsi, dignitate & virtute, præcellerunt. Etenim, ut inanem præsumptionem sapi, si nos ipsos, cum Melioribus componamus; Ita, ex alterâ parte, rectè & salubriter infertur Conclusio; si alii nobis superiores similia perpefferint, non esse cur nos supra modum conqueramur.

In hoc Consolationis genere, æquidem mihi ipsi minime desui; Quamvis ut Christianus, (per infinitam Dei misericordiam,) altiores etiam Consolationes degustaverim. Quamobrem, ex variâ Rerum Memoria & Librorum Lectione, cum Exempla haud pauca, tam vetera, quàm recentia, mihi ante oculos, proposuissim; Cogitationes meæ morant (sæpe) fecerunt, imò etiam acquieverunt, in tribus præcipuè Vitiis; Tanquam maximè eminentibus & cum illâ Fortunâ, quæ una aliquando fuit, conjunctissimis. Hi tres, in Rebus pub. suis, singuli, Magistratibus amplissimis perfuncti sunt: Idem, non prius, aut alio Infortunii genere, dejecti, sed iudicis, & Legum Auctoritate, tanquam Res, & Delinquentes, abdicati; Idem insuper Celebres fuerunt Scriptores, ita ut Memoria Calamitatum ipsorum, apud Posteritatem jam maneat, & se exhibeat, tanquam Pictura qua notis gesta representet, inter pulcherrimas & illustres Operum & Actuum suorum Tabulas: Quin & omnes tres, (si hoc ad rem conduceret) Exempla fuerunt valida, ad extinguendam ejus statim Ambitionem, Fortunam de novo tentandi: Quandoquidem unusquisque eorum, magnâ cum gloriâ, revocatus & restitutus fuerit; sed ad graviores suam ruinam, quæ in Morte violentâ exitum reperit. Fuerunt hi tres Viri, Demosthenes, Cicero, & Seneca. Quando igitur, cum Vitis hæc eximitis, Me, tum Fortuna, tum Studia, conjunxerim, inquirere & observare capi, quomodo Calamitates illi suas toleraverint, & præcipuè quomodo tempus impenderint, cum à Civilibus Negotiis profusus abdicati, & inhabiles pronuntiati sint: Ut ab illo aliquid addiscerem; Vigue mihi in solam Consolatorum, verum etiam Consiliatorum loco essent. Observavi autem, quàm diversis modis, Infortunia illorum illos affecerunt, Eâ præcipuè in re, de quâ inquirere cuperam. Temporis scilicet, & Calamitatum suorum, applicatione Ciceronem vidi, durante exilio suo, (quod biennium ferme complevit,) in animo emollitum & dejectum, ut nihil præter Epistolâ quasdam multoties exarasset, omnia Quæstibus implentes Attamen, ex tribus illis, (meo quidem iudicio,) minima ei causa affuit, cur magnopere perturbaretur. Esi enim iudicatum fuisset, eoque iudicij genere, quod summam Auctoritatem obtinuit, Lege scilicet latâ, ut exularet, & universa ejus Fortuna Fisco addicerentur, Domus ejus diruerentur; Vigue Capitale curvis esset, qui de ejus Restitutione ageret; Nihilominus, Calamitas ejus, etiam eo tempore, Ignominia notâ caruit; Atque nil aliud quam Temporis Procella reputabatur, quæ eum tanquam turbine subverterat. Demosthenes contra, licet iudicium quo prosciberetur, Ignominia plenum esset, utpote Reperundarum damnatus; Neque Reperundarum simpliciter, sed quæ cum produtione, & læsa Majestate, conjuncta essent, Nihilominus Calamitatis suæ, sensum tam exiguum præ se tulit, ut Exilij tempore, Negotiis Civilibus non abstineret, sed eisdem se immisceret; Atque per literas sapius, Consilio suo impertire, Populum Atheniensem ausus esset, non minus, quam si adhuc ad clarum sederet; ut patet in quibusdam eius Epistolis, quæ hodiè extant. Seneca ceritè, qui ob Corruptelas varias, & Crimina, damnatus fuit, & in exilium actus in Insulam quandam solitariam, mediocritatem servavit: Quamvis enim Calamus ejus non refrigit, tamen in Negotia Civilia se ingerere abstinuit: Sed ortum quod nactus erat, in scribendis Libris quibusdam, excellentis Argumenti & Vfus, in omne ævum, insumpsit; Licet aliquas eorum dedicaverit, minus pro dignitate.

Exempla hæc, in Instituto quodam, ad quod etiam aliàs spontè inclinabam, me multum confirmarunt; ut concessum mihi Tempus, omnino, in scribendo, impendarem; Vigue Talentum à DEO concreditum, non ut prius Trapezitio particularibus, sed Excambiis publicis, quæ nunquam exhaurientur, & usuram pro certo reddent, committerem. Itaque, cum ante Annos aliquos, Instaurations meæ partem edidissim; (Quod quidem Opus, inter Opera mea, illud est; si nunquam fallit Imago;) Cui plurimum tribuo, (Decrevi ceritè, in cæteris eius Partibus, minime desatisci. Quod etiam nunc ago. Esi autem de illo Opere, Testimonia plurima, ex Partibus Transmarinis receperim; (Talia ceritè, quibus non potuerim maiora, cum tam insigni Approbatione & Honore, sub initio, in Argumento tam abstruso expeflare;) illud tamen Animo meo penitus insedit; Opus memoratum, Hominum, præsertim vulgaris iudicij,

judicii, Capita super volare. Itaque confitui, (licet inversa paulisper Ordinis serie,) Rem ad sensus judicium deorsum trahere; per Exempla quadam, & Portiones Naturalis Historiae & Inquisitiones super eam: Quod etiam ex parte feci. Rursus, quia Opus meum, De Augmentis Scientiarum, Parasceve quadam, & tanquam Clavis esse possit, ad Instaurationis sensum melius referendum; (Quippe quod Notionum & veterum & novarum mixturam recipiat; ubi Instaurationis novus tantum Notiones proponat merus; nisi quod hinc & inde, inspergantur veteres ad gustum tantum;) consentaneum putavi, illud Opus in Linguam Generalem & Vernacula vertere; Non sine multis & magnis Additionibus, praesertim in Libro Secundo, Qui Partitiones Scientiarum complectitur. Idque ita cumulate praesertim, ut iudicem Librum illum, jam in plures divisum, pro prima Instaurationis Parte, haberi posse; Quam, Partitionum Scientiarum nomina, antea insigniri: (Et sic silem meam, in hac parte, liberari confido. Atque hoc etiam jam peractum est. Praeterea, quoniam Civilem, quam tandem sustinui, Personam, prorsus exuere non potui; (Cujus si ipse oblivisceretur, satis multi meminissent,) Opus etiam de Legibus ingressus sum; Hoc instituto ut Characterem quandam justitiae proponerem, mediae cujusdam naturae, inter speculativas & speciosas Legum Descriptiones à Philosophis factas, atque Scripta Juraeconsultorum, qui particularibus Placitis, & Sententiis, Patriarum & Rerumpub. suarum, sunt, ut plurimum, obnoxii & adstricti. Hoc autem Opus, quoniam tantum absorpturum fuisset temporis, atque alia jure praecedere deberent, infectum reliqui; Solummodo Porcionculam ejus quandam, ad exemplar, in uno ex Libris De Augmentis Scientiarum, (Octavo scilicet,) exhibui. Verum est etiam, (fateor,) me in animo habuisse, Digestum quoddam, Legum Patria mea, ut componerem; Sed quia plurimorum Manibus indigebat, neque ex Me solo pendebat, illud quoque deposui. Jam cum in Instauratione mea, universi Generis Humani Bonum, mihi ante oculos proposuerim; ut vita humana excoleretur, bearetur, & ampliori à Natura dote donaretur; In Opere autem illo de Legibus, cuius initia perstrinxi, (ut dictum est,) Humani Generis similiter Bonum mihi proposuerim, sed in societate Civili, & Scientia Politica Dotibus: Putavi etiam aliquid me Patriae Bono aut Honori debere, quam semper dilexi; Ad id ut licet Magistratus quos gessi, supra Meritum meum essent; Amor tamen meus Boni publici, & Cura circa illud impensa, etiam supra, & ultra Gradus, in quibus collocabar, transenderem. Quocirca, (praesertim cum Opus illud de Legibus Patriis deposuissem,) Honorem aliquem Patriae dilectae exhibere volui: Quod operam dedi ut facerem, in Historia mea, Regni Henrici Septimi. Quantum verò ad Librum illum jam pridem editum; Cui antea Titulus, Deliberationes Morales & Civiles; Nunc autem; Sermones Fideles, sive Interiora Rerum; inscribitur; Eum etiam multipliciter auxi, & ditavi; & in linguam quoque Latinam & Vernacula, verti curavi. Illud autem Scriptorum Genus, Animi reficiendi & levandi causa, subinde tracto: Quatenus non sum nocuus, ejusmodi Scripta, minore labore & molimine, Nomen meum fortasse magis illustrare & attollere posse, quam reliqua quae tractavi, & tracto. Quin etiam Libellum meum, de Sapiencia Veterum, ut ab interitu tutior esset, in Tomo Operum meorum Moralium & Politicorum, rursus edendum curavi.

Verum haec omnia Scripta mea animo revolvens, subit Cogitatio, universa in Civitatem, nulla in Templum, procedere; Exceptis paucis alicubi insperis, quae ad Religionem spectant. Atqui cum in Templo ipso, tanta Solatio degustaverim & haeserim, cupio etiam Obligationis quidpiam illuc deferre. Argumentum itaque delege, mixtum ex Rebus ad Religionem spectantibus, & Civilibus; Atque etiam medium inter Contemplationes, & Activa; Tractatum scilicet de Bello Sacro: Quis enim non veris, num non illud contingere possit; Exorire aliquis? Res magna, (praesertim quae ad Religionem referuntur,) ab exiguis saepenumero oriuntur initis; Et Modulus prius factus quandoque Edificium ipsum invitat. Hoc Opus, (quia semper Dedicacione Adulatoris minus probavi,) Paternitati tuae dedicare visum; In pignus Veteris nostrae Familiaritatis & Amicitiae: Nec minus, quia inter Viros Aetatis hujus, Tibi, Reverentiam haud Vulgarem, deberi existimem.

D. D. Paternitatis tuae

Amicus Fidelis,

Fra. S. Alban.